

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 219. — ŠTEV. 219.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 19, 1922. — TOREK, 19. SEPTEMBRA, 1922.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

VSEH 47 ZAJETIH MAJNARJEV MRTVIH

Reševalci so konečno vendarle dospeli do zajetih majnarjev. — Mrtvi so bili kmalu po izbruhu požara.

Jackson, Cal., 18. septembra. — Danes je bilo izdano tukaj naslednje ugotovilo:

Vseh 47 rušdarjev, ki so bili dne 27. avgusta zajeti v rovu v Argonaut, je mrtvih.

Iz zasnanka, ki so ga našli pri nekem majnarju, je razvidno, da so vsi umrli par ur po izbruhu požara.

Našli so jih v temnem zakotju 4350 čevljev pod površino. Prvi je prišel do njih Byron O. Packard, načelnik zveznega majnarskega urada za ta okraj.

Zaznamek, ki so ga našli pri majnarju, se je glasil: "Ob treh zjutraj. Plin zelo slab".

Zatem je bilo zapisano "ob 4." Ostanek je bil nečitljiva čerka.

Trupla so že tako nagnata, da jih najbrže ne bo mogoče več spoznati.

Vse mesto se pripravlja na svečan pogreb.

TURŠKO NASILJE V OPUSTOŠENI SMIRNI

Ameriški begunci izjavljajo, da so se številni prstovoljno vtopili po prihodu Kemalistov.

Carigrad, Turčija, 18. sept. — Amerikanci, ki so dospeli semkaj iz Smirne so na živahen način opisali prizore, katerim so bili priča tekom velikega požara v onem mestu ter izgovorov, ki so spremljali požar. Neki Amerikane, ki je živel v mirni deset let, je rekel, da so Turki masakrirali na stotine kristijanov ter nato namenoma zanetili požar, da zakrijejo svoje zverske zločine.

Nekateri kristijani, ki so zblazneli radi vlade terorja, ki je sledila požaru, so pohiteli v pristanišče ter se prstovoljno utopili. Neki naturalizirani Amerikane se je ustrelil, ko so kemalisti odvedli njegovo ženo in sestro. Druge Amerikane pa so divjaki ustrahovali s pištočami ter jih oropali.

Poročnik Rhodes, poveljnik rušicea "Litchfield", je rešil v družbi petih mornarjev življenje šestih ameriških civilistov, potem ko so angleške sile izpraznilo mesto. Ameriški mornarji so s tveganjem svojega lastnega življenja rešili na tisoče beguncev, ko je izbruhnil požar.

Ameriški trgovec Chester Griswold je izvršil naravnost nadlovoško delo, ko je priskočil na pomoč teroriziranim kristijanom ter jih branil proti nasilju podivjanih Turkov.

Neki Jaquith iz New Yorka, ki je bil v Smirni tekom požara, je izjavil poročevalcu Associated Press:

— Smirna je mrtva. Vsi drugi narodi so se izjalovili. Slovesna dolžnost kristianstva je rešiti zadnje ostanke svojih prizadetih bratov ob obalah posvečenega ozemlja, ki je bil rojstni kraj apostolov Petra in Pavla. Prepričan sem, da se bodo vsi Amerikanci odzvali njih pozivu in kleni na pomoč.

OGNJENIK V NICARAGUI DELUJE.

Managua, Nicaragua, 18. sept. Lava je prišla teči iz kraterja ognjenika Santiago, ki se nahaja v bližini Masaya Orroja.

MEDNARODNA POLICIJSKA KONFERENCA V NEW YORKU

V New Yorku se je pred kratkim vršila mednarodna policijska konferenca. Navzočih je bilo čez sto policijskih načelnikov iz raznih mest. (Nekatere vidite na sliki.) Posvetovali so se glede metod, kako preprečiti lopovom seliti se iz države v državo.

ANGLEŠKE LADJE PRED CARIGRADOM DE VALERA — SOVRAŽNIK SVOJE DOMOVINE

Atlantiško brodovje je bilo odposlano na pomoč angleškim bojnim ladjam v Sredozemskem morju. — Sila dosti velika, da zavrne napad na Carigrad. — Kemal paša je radoveden, kakšno stališče bo zavzela Francija. Carigrad, Turčija, 18. septembra. — Celot angleško

atlantiško brodovje je bilo odposlano, da ojači oddelek angleških bojnih ladij v Sredozemskem morju, ki brani Carigrad ter ožine pri Dardanelah.

S tem je bil ustvarjen oddelek bojnih ladij, ki obsega najbolj moderne dretnote, bojne križarke, rušilce, podmorske čolne ter ladje za spuščanje zrakoplovov.

Tukajšnji angleški uradniki so prepričani, da bodo te bojne ladje ob enem s francoskimi in italijanskimi, več kot zadostovale v lučju, da bi izkrcane sile na kopnem ne zadostovale, da zavrnejo napad na Dardanele od strani turške nacionalistične armade.

Med prebivalstvom Carigrada je opaziti vedno večji čut varnosti vsprko energičnih odredb Anglije. Najvišje vojske avtoritete izjavljajo, da ne bo do nacionalisti sedaj tako bedasti, da bi se spoprijeli s takimi silami.

Tukajšnji zavezniški poveljniki so se danes sestali pod predsedstvom brigadnega generala Sir Charles Harringtona, da pripravljajo o odrebah za obrambo glavnega mesta in Dardanel. Ta sestanek bo brez dvoma uveljavil popolno enotnost med angleškimi, francoskimi in italijanskimi silami.

Sedaj se je ugotovilo, da je le še nekako 20,000 grških vojakov obožroženih iz skupnega števila 250,000. Ti obožroženi grški vojaki so v Traciji in v tukajšnih vojaških krogih dvomijo resno, da bi mogla Grška obdržati Tracijo.

General Pelle, tukajšnji francoski visoki komisar je odpotoval v pretekli noči v Smirno, da se posvetuje z Mustafa Kemal pašo in sicer na izrazito prošnjo slednjega. Glasi se, da hoče Kemal paša izvedeti, v koliki meri namerava Francija zadostiti svojim obveznostim, katere je prevzela, ko je sklenila posebno pogodbo z angorsko vlado.

London, Anglija, 18. sept. — Grozota žalogre, ki se je završila v Smirni, je izgubila nekaj svoje prvotne sile in javna pozornost se je pričela obračati sedaj proti Carigradu in Dardanelam, katere ogroža zmogovita armada Kemal paše.

Turške čete, nadaljujejo s svojim koncentriranjem pri Ismidu in Anglija je storila vse potrebne korake, da zavrne zasedenje nevtralnega ozemlja. Na pomoč pa je poklicala Jugoslavijo in Rumunsko ter tudi svoje lastne domonije.

Francija pa je za to, da se pregovori turške nacionaliste mesto da se uporabi silo pri vzdržanju mednarodnega značaja Dardanel in Carigrada. V poročilih iz Pariza se glasi, da smatrajo tamoj-

DE VALERA — SOVRAŽNIK SVOJE DOMOVINE

Katoliški nadškof je izjavil, da je de Valera nevarnost za Irsko ter sovražnik svoje domovine.

New York, 17. septembra. — Nadškof Miha Curley iz Baltimorja se je vrnil včeraj s parnikom "Celtic" iz Evrope v spremstvu več prelatov in drugih visokih činovnikov katoliške hierarhije. Obiskal je na svojem potovanju Napoli in Rim, kjer ga je sprejel v avdienci papež, nakar je ošel v Francijo in Anglijo in od tam na Irsko, v Athlone, kjer je obiskal svojo staro mater. V svojem domačem kraju se je sestal s McCormikom, slavnim irskim tenorjem, o katerem pravi, da je popolnoma okreval od svoje zadnje bolezni in da se bo vrnil oktobra meseca v Ameriko.

Glede položaja, ki obstaja sedaj na Irskem je diktiral nadškof naslednjo izjavo:

— Na Irskem obstaja vlada, ki ima na svoji strani pet in devetdeset odstotkov irskega prebivalstva ali še več. Na Irskem je danes popolnoma jasno razvidno, da hoče narod mirovno pogodbo ter status proste irske države. Pet in devetdeset odstotkov mož, ki so se borili proti angleškim orožnikom, se zavzema za sedanjost obliki vlade. Možje kot Cosgrave, O'Neil in drugi spadajo med najbolj sijajne ljudi kar jih je kdaj proizvedla Irka. Izven tega pretežnega dela irskega naroda pa stoji Eamon de Valera s peščico svojih prištejev. Ti nimajo drugega v mislih kot uničevanje ter uveljavljanje zmeđe na Irskem.

Nikakega konstruktivnega programa nimajo in ker predstavljajo neznatno manjšino, se bore proti irskemu narodu samemu.

— Ti ljudje pobijajo, požigajo in uničujejo Irsko kar le morejo. Irka nima v sedanjem času nobene večje nevarnosti kot je Eamon de Valera, ki je popolnoma izgubil svojo glavo, svoj razum. Irski narod trpi vsled rogoviljenja de Valerovih prištejev v večji meri kot je kdaj trpel vsled divjanje angl. Black and Tan čet.

— Kjenkoli se pojavijo čete proste irske države, beže pred njimi ustaši in narod jih pozdravlja kot svoje rešitelje. V družbi de Valere je tudi poljska grofica, znana v radikalnih krogih kot "tovariš" Markiewicz. To je položaj, na kratko rečeno. Anomalen je, nerazumljiv ter nenaraven.

— Najhujša stvar pa je, da dobivajo de Valera in njegovi pristaši pomoč od svojih somišljenikov v Ameriki. Noben Amerikane, ki je veren ameriškim principijem, bi ne smel niti za trenutek podpirati sedanjega boja proti irskemu narodu, katerega vođa razvojnica, sebična skupina ljudi.

AMERIŠKI IN ANGLEŠKI PREMAGARJI BOJ UKRAJINCEV PROTI POLJAKOM

Premogarske federacije v Ameriki in Angliji nameravajo ustanoviti zvezo, koje namen bo preprečiti izvajanje premoga v namenu, da se zlomi stavko tu ali tam. — Moč take zveze bi bila velikanska.

Atlantic City, N. J., 18. septembra. — William Green, tajnik in zakladničar American Federation of Labor, je objavil, da je dobila njegova federacija od zveze angleških premogarjev obvestilo, da naj se skliče konferenca, ki naj bi sklenila sodelovanje med ameriškim in angleškimi premogarji. Namen te zveze premogarjev v Angliji in Združenih državah naj bi bil uveljavljanje sodelovanja v časih stavke Green je izjavil, da je sprejel izvrševalni svet ameriške delavske federacije tozadevni predlog z odobramjenjem na znanje.

Taka zveza, — je rekel Mr. Green, — bi preprečila izvajanje angleškega premoga v Ameriko v namenu, da se zlomi tamošnja stavko ali pa izvajanje premoga iz Amerike v Anglijo v namenu, da se zlomi tamošnja stavko premogarjev. Rekel je, da bo najbrž kmalu sklenjen dogovor glede konference zastopnikov obeh zvez premogarjev.

Člani izvrševalnega sveta Ameriške delavske federacije, ki so včeraj zaključili tukaj svoja posvetovanja so z veseljem odobrili stavljeni predlog ter izjavili, da bo s tem pospešen konec vseh premogarskih stavk v obeh deželah.

Mr. Green, ki je tudi podpredsednik Ameriške delavske federacije, je rekel, da je poslala angleška premogarska zveza ček za \$22,000, namenjen stavkarskemu skadu tekom zadnje velike stavke. Predlog za konferenco med angleškimi in ameriškim premogarji, — je rekel Green, — je prišel od Frank Hodgesa, tajnika angleške premogarske zveze po korespondenci, ki se je vršila glede pošiljanja angleškega premoga v Ameriki tekom zadnje stavke. Ameriška unija je prva informirala angleško organizacijo, da so pošiljali semkaj premog v namenu, da zlozimo stavko.

— Prijetno smo bili presenečeni, ko smo dobili predlog angleških premogarjev, — je rekel Mr. Green. — Čeprav ni mogla angleška premogarska zveza ustaviti pošiljanja premoga v to deželo, je dal Mr. Hodges vendar izraza želji, da se ustanovi zveza, ki naj bi preprečila taka pošiljanja premoga v bodoče.

— Predlog za konferenco bo predložen našemu izvrševalnemu svetu tekem prihodnjega meseca ter je gotovo da bo sprejet.

— Nisem mnenja, da je par tisoč ton angleškega premoga, katerega so privedli semkaj tekom zadnje stavke, kaj upljivo, a kljub temu sem se lotil zadeve ter stopil v stik z uradniki angleške premogarske zveze, ki so takoj izjavili, da so pripravljene sodelovati.

— Čeprav se ne bojimo, da bi zlomil angleški premog katerokoli stavko v tej deželi ali ameriški premog kako stavko v Angliji, je vendar zaželjivo skleniti dogovor tudi v tem oziru.

Če bo dejanska ustanovljena zveza med angleškimi in ameriškim premogarji, bo predstavljala največjo in najbolj upoštevano vredno delavsko kombinacijo na svetu, — soglasno z izjavami delavskih voditeljev. U. M. Workers of America, ki ima 600 tisoč članov in ki je največja delavska unija v Ameriki ter British Miners Federation, ki šteje na dve in milijon članov, predstavlja naveden najmočnejši delavski organizaciji na svetu.

Glede obnovljenja obratovanja v rovih je izjavil Mr. Green: — Čeprav to treba še nekaj časa, da ugotovimo natančno število ljudi, ki so se vrnili na delo, kažejo poročila, ki so že prišla v glavni stan, da je le še nekako 50 tisoč mož, ki so še niso vrnili na delo. Večina teh je v neumijanih

Ukrajinci v Galiciji nasprotujejo bodočim volitvam. Liga narodov obveščena o resnem položaju v Galiciji.

Zeneva, Švica, 18. septembra. Semkaj je dospela delegacija, ki predstavlja Ukrajince v iztočni Galiciji. Obvestila je takoj svet Lige narodov da obstaja nevarnost vojne, če ne bo opustila Poljska svojih priprav za volitve v iztočni Galiciji, s katerimi skuša poslati poljske poslance v svoj parlament.

Ukrajinci pravijo, da pomenja to definitivno aneksijo njih dežele od strani Poljske, čeprav je bilo rečeno v mirovni pogodbi, da bo status iztočne Galicije pozneje določen.

Delegacija je zagotovila uradnikom, da bo prišlo do splošne ustaje Ukrajincev v iztočni Galiciji, če se bodo vršile volitve novembra meseca.

Zeneva, Švica, 18. septembra. Zbornica Lige narodov bo pričela danes s svojimi nadaljnjimi razpravami in resolucijski komisije je mnenja, da bo to zadnji teden sedanjega zasedanja Lige narodov. Predsednik zbornice si prizadeva na vse mogoče načine, da pospeši izdelanje stavljenega programa.

Večina poročil posameznih komisij je pripravljena, da se jih predložijo plenarni zbornici, a glavne ovire dela vprašanje razoroženja in prav posebno načrt lorda Robert Cecilia za pokrajinske dogovore ter medsebojna jamstva. Glede tega vprašanja obstaja nesporazum med angleškimi in francoskimi delegati in tozadevni komisij bo danes zopet razpravljali o tem vprašanju nakar bo predložil nov osnutek tozadevnega dogovora.

Položaj glede vprašanja razoroženja je tak, da je večina delegatov mnenja Francozov ki trdijo, da mora priti varnost pred razoroženjem.

Zeneva, Švica, 18. septembra. Na današnji seji Lige narodov je bila sprejeta Madžarska v družino Lige narodov. Zbornica je soglasno glasovala za sprejem.

MADŽARSKA SPREJETA V LIGO.

OSE UMORILE OTROKA.

Baltimore, 18. septembra. — Sedem let stara hčerka nekega Knight iz Oakland, Md. je umrla na posledičnih pikov večjega števila os. Deklica je šla preko polja ter stopila po tem v osje gnezdo. Ose so privrele na dan ter tako opikale deklečo po nogah, da se je onesvestila, ko je prišla domov. Kljub zdravniški pomoči je kmalu nato umrla. Našli so na nogah več kot dvesto pikov.

ARMENSKI METROPOLIT NA VARNEM.

Atene, Grška, 18. septembra. — Armenski metropolit iz Smirne, o katerem se je glasio, da so ga ubili turški nacionalistični vojaki, je dopel varno semkaj.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE- DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.	
300 kron \$ 1.40	1,000 kron \$ 4.30
400 kron \$ 1.80	5,000 kron \$21.00
500 kron \$ 2.30	10,000 kron \$41.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir \$ 2.70	500 lir \$23.25
100 lir \$ 4.90	1000 lir \$45.00
300 lir \$13.95	

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsettisoč kron ali pa dvanatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
52 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za leto	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$3.00	Za pol leta	\$3.50
Za četrt leta	\$1.50	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
		Za pol leta	\$3.50

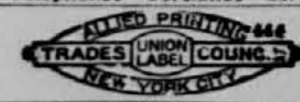
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priročajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi pošljejo bivaleške naznanila, da hitreje najdemo nastojavnika.

GLAS NARODA
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2578

ANGLEŽI IN TURŠKE GROZOTE

Z gootvo previdnostjo je treba sprejeti poročila o grozodejstvih, ki so se završila v Mali Aziji tekoni napredovanju turške nacionalistične armade.

Ta poročila je poslala v celi svet Anglija, ki je imela že tekom svetovne vojne znano tvornico, v kateri se je na debelo izdelovalo taka poročila o grozodejstvih, katera so izvrševali Nemci.

Anglija je imela že od nekdaj navado pošiljati taka poročila v svet, kadarkoli je imela opravka z nasprotnikom, ki bi mogel škodovati njenim načrtom in interesom. To se je zgodilo tudi v sedanjem slučaju.

Turke je treba napraviti take slabe in krvočno kot le mogoče, in v ta namen so pravili na dan zvrhano mero angleške hinavščine.

Ob tej priliki se je treba spomniti na angleške grozovitosti, vprizorjene v več kot sto slučajih, in zadnjikrat proti neoboroženim Indijancem v Amritzarju, kjer je vprizorilo angleško vojaštvo velikansko morijo.

Ta poročila o turških grozotah imajo v glavnem namen uplivati na javno razpoloženje v Ameriki in drugih važnih deželah.

Nacionalistično gibanje Turkov, katero razume vsak trezno misleč človek, nasprotuje najboljšim načrtom in interesom Anglije.

Anglija more rabiti le skrajno popustljivo in brezpomembno Turčijo, če hoče izvesti svoje imperijalistične načrte v Mali Aziji ter v Mezopotamiji.

Turška kriza pa je pomembna tudi še raditega, ker bo še nadalje razdrojila Francijo in Anglijo ter porušila zadnje ostanke takozvane antante, kot je obstajala za časa svetovne vojne.

Zahteve turških nacionalistov, stavljenе zaveznikom, ne kažejo, da bi zlezlo Kemal paši srce v hlače vspricho angleškega rožljanja s sabljo.

Vojna politika je zadela tudi v Angliji na mogočen odpor in še na večji odpor v Canadi.

"Daily Mail" se izraža na najostrejši način proti vojni politiki Lloyd George-a.

Svetovna vojna je še preveč dobro v spominu angleškega naroda, da bi občutil tudi najmanjše poželenje nositi svoje kosti napredaj v vojno proti turškim nacionalistom.

DOPISI

Brooklyn, N. Y.

Smrt pobira, a ne izbira. Od leta 1917-18 je umrljivost dosegla rekord vseh let obstoja slovenske naselbine v velikem New Yorku. Še ni dolgo, kar nam je smrt vzela med drugimi tudi Mr. L. Podgornik in Mrs. Remova, katere sta buna že nad 30 let v Brooklynu. Dne 5. sept. pa je umrl najstarejši slovenski naseljenec Martin Glavan v starosti 75 let. Doma je bil iz Vrbelj pri Igu, kjer je bil pred 50. leti župan eno dobo. Pred 36. leti je prišel v Brooklyn ter tu živel ves čas. Tu se ni dosti zanimal, kaj delajo doma izanci. Pred-15. leti se je ponesečil ter ni bil več za nobeno delo. Šel je v mestni zavod za omeženo na Staten Island, kjer je preživel ostanek svojega življenja in bil tam tudi pokopan. Nekateri starejši Slovenci tega rojaka še dobro poznajo. Poročevalce ga je večkrat obiskal, ko sta se seznanila leta 1892 v Brooklynu. Počivaj v miru. Tuja zemlja naj Ti bo lahka!

Dne 9. sept. se je poročil Mr. Anton Kuštrin, mizar, doma iz Čepovana na Primorskem, z gđo. Mary Delač, članico pevskega društva "Danica". Prav pridno delovala pri vseh društvenih prireditvah v cerkveni občini, zato jo prav težko pogrešamo. Obilo sreče in blagoslova v novem stanu! Anton Podgornik.

Iz Westmoreland okraja, Pa.
Premogarska stavka, ki je bila pred tedni končana, je napravila v našem okraju velik obrat. Tako po sklenitvi pogodbe z unij-

skimi premogarji v Clevelandu se pričeli manjši in tudi večji samostojni rovi podpisavati pogodbe z unijskimi voditelji v tem okraju na podlagi clevelandskimi dogovora. Ti rovi navadno ob normalnem času zaposlujejo 10-50 ljudi in to večinoma le ob času, ko je trg za njihov premog, kateri ni baže take kakovosti kot premog globoko ležebih rovoev velikih družb. Vsed tega so nereditno obratovali, in premogarji se niso radi zlaglaševali pri takih rovih radi nestalnega dela, razen tedaj, ko so bili veliki rovi prenapolnjeni. Danes je pa povpraševanje za premogom kot ob vojnem času. Tako dobro je zopet vse kot je bilo, in tako se zopet nudi prilika tem družbam, da se znebijo svojega premoga in dajo delo mnogim stavarjem, kateri bi drugače morali biti brez dela ali pa iti drugam, kot so storiili mnogi drugi rovi velikih družb so pa tudi do malega napolnjeni, kot je razvidno iz železniških vozov premoga, ga naložijo. Vidi se, da so se najteži navadili tega poklica, posebno pa še, če se jih dobro plača. Med stavko so bili le slabo plačani, in tedaj so pričele družbe šele rabiti denar, samo da si svoje delavce obdržijo, ker drugače bi šli drugam. Mi smemo brez skrbi reči, da je bila stavka končana faktilno tudi pri nas.

Lahko vidite, kako danes stoji. Mo. Res. do tu in tam še kak mali rovi podpiše pogodbo, ampak to nikakor ne vpliva na velike družbe, katerih rovi so že napolnjeni. Naši ljudje se dan za dnem izseljujejo drugam za svojim pokli-

KORAJŽNA POTNICA

Slika nam prikazuje Miss Katherine McGregor, mlado deklico iz Wisconsin, ki je bila prva bela ženska, katero je prekoračila Ande v Južni Ameriki. Njeno potovanje po južno-ameriških pustinjah je trajalo nad sedem mesecev.

com. S tem se le bogati železniške družbe, ko se prevažajo semintja, pomena pa nima nobenega več Keystone in Westmoreland družbi obratujeta domala kot sta poprej Stavarji pa, kateri se niso še izselili ali pa dobili dela v že rečenih malih rovih, so se vrnili na delo v rove velikih družb. Morda še podpiše tu in tam kak mali rovi, ki bo dal delo kakim par ducatom ljudem, ki se jih bo nabasalo do vhoda, kar pa seveda ne bo mnogo v korist, ampak na škodo ljudem samim, ker verjamejo, češ, sedaj bo pa tudi katera velikih družb podpisala. Rovi, na katere se zanašamo, so napolnjeni, če še niso, pa bodo, ker za denar je mogoče stori vse in z njim se premagava vse principe, da še celo kupi se razne delavste voditelje, kar se je že dostikrat zgodilo. Še lažje je pa dobiti nevednega delavca in to še sedaj. Veste vsi, da je stavka uradno končana, na nas westmorelandske stavarje se pa nihče ne ozira. Časniki ne pišejo več o stavki, če pa kam greš, se ti čudijo, ko poveš, da si na stavki. Zelo pametno bi storiili organizatorji, ki ho dajo od naselbine do naselbine, da bi povedali ljudem, da naj gredo na delo.

Bedarija je, svetovati ljudem izselitev. Mar se misli s tem izstradati mogoče velikih družb. Vidite, mi gremo ver, drugi bodo pa prišli za nami, ne da bi bilo treba družbam misliti na Kitajce in Japonce, ker bodo kmalu imele drugih dovolj. S preseljevanjem ne le škodujemo sami sebi, ampak koristimo našim zajedalcem, ki se okoristijo s tem na drugačin.
Pozdrav! M. K.

Hermine, Pa.

Dolgo že ni bilo poročilo iz naše naselbine, zato je sem jaz odločil nekoliko poročati.

V stavki smo še trdni kakor od začetka, same upanje v zmago smo nekoliko opustili. Da smo izgubili upanje v zmago, je seveda vzrok, ker smo ostali na stavki samo tisti, kateri so se že tolikokrat bojevali, pa vsakokrat brez uspeha. Kakor kaže, bo mogoče sedaj ravno tako.

Ako bi rudarji, kateri so bili že pred stavko organizirani, držali svoje obljube, katere so nam obetali v začetku stavke, da ne gredo prej na delo, da se nam pripozna unija, bi bila že danes zmaga vseh rudarjev.

Sedaj pa ne moremo reči, da so zmagali rudarji, ki so bili pred stavko organizirani, akoravno že delajo. Ne moremo reči, da smo izgubili, ker se nadaljujemo s stavko. Rudarji, ki so bili pred

stavko organizirani, so zmagali, toliko, da jim je bila puščena stara lestevica še za par mesecev. Za premog je bila že taka potreba, da se je moralo na nek način urediti, da se nakoplje premoga za nujno potrebo. Ako se ga nakoplje več, bo prišel pa prav za leto 1923.

Premogarji po organiziranih rovih, pomislite, da je pogodba podpisana samo do 1923. Kaj lahko sledi potem, ako ne boste imeli neorganiziranih rudarjev za seboj kakor ste jih imeli sedaj? Že sedaj se obeta, ako ostanje rudarji na cedilu, da ne bodo šli tako ven, kakor so šli sedaj.

Čital sem v listu o največji zmagi rudarjev, kar se jih pomni. To o uspehih John L. Lewisa. Po mojem mnenju sedaj nismo še ničesar zmagali, ker pri nas smo še vedno na stavki. Rudarji, ki so bili že pred stavko organizirani, so pa tudi le toliko zmagali, da jim je ostala pogodba, katero se poprej imeli, in še to le za par mesecev. Lahko pa rečemo, da naj večja stavka, kar jih je še bilo v Združenih državah, je bila sedaj. Ako bi držali obljubo, ki je bila izgovorjena v začetku stavke, bi bila to tudi največja zmaga.

Čital sem dopis iz Illinois, približen v "Prosveti". Tam je rečeno, da so se illinojski rudarji sami organizirali in si pridobili unijo. Ravno tako naj storimo v Westmorelandu s takim nasvetom ne bomo napredovali, ampak lahko razrušimo, kar je že sestavljeno. Ako bi mi ne priskočili na pomoč prej organizirani rudarjev, bi jim mogoče tudi ne izteklo tako, kakor jim je.

Dne 17. septembra bo pri našem lokalni glasovanju o izidu stavke Glasovnice še nisem videl, ali kakor sem razumel pri današnji seji, ne verjamem, če bo uspešno. Nekateri so zahtevali od organizatorja informacije, kako voliti, da bi bilo pravilno. Organizator je dal časa pripovedoval, ali vedno nerazumljivo. Največ je govoril o podpori. Ako homo glasovali "Yes", bomo dobili podporo. Ko so pa nekateri kričali, da ne marajo podpore, je končno povedal da "Yes" pomeni, da se strinjajo z Lewisom in "No", da si protijemu. Tako glasovanje je potemtakem res težko razumeti. Kako bi mogel glasovati proti človeku, kateri vodi našo stavko? Ako pa bomo glasovali, da se strinjamo z njim, bomo glasovali tudi, da bodo nekateri delali, drugi pa stavkali. Ako homo glasovali za "No", bomo za operatorje in proti sebi. Ako so hoteli, da glasuje

Peter Zgaga

— Kako svež zrak, kako krašen dan se obeta! — je vzliknil lepega jutra downtownski rojak. — Samo škoda, da nimam danes mačka!

Turk — krut. Da, krut je, če ga bereš prav ali narobe.

Pravijo, da boljševiki niso ničesar dobrega napravili. To je grdo obrekovanje. Če niso drugega dobrega storiili, so že vsaj landlordom dali po glavi.

Nobena vlada ni dobra, v kateri hoče vsakdo vladati.

Sedaj, odkar so dolge kikkle v veljavni ne bodo ženske več tako skakale čez plot.

Jugoslovanski kralj v Parizu. Od pariških državnikov se ne bo ničesar lepega naučil.

Prijatelj, ki se je vrnil iz domovine, mi je ponovil klasičen izraz starega, grčastega Gorenjca: — V Jugoslaviji je približno tako kot je bilo v Avstriji. Korita so ista; samo oni, ki žro iz njih, so druga.

V uredništvu sem videl dopisnice, na dopisnici pa čital željo, naj se odgovori v listnici uredništva, kateri jezik je bil prvi na svetu.

Jaz bi rekel, da ženski.

Downtown se neprestano zabava.

Tamošnji rojaki vedno koga pretepejo ali pa preide kako drugo veselico.

Jesen se bliža.

Kdo se ne spominja tistih otočnih, žalostnih dni v starem kraju, ko so se zbirale lastovke po stolpkih ter se pripravljale na odhod.

Žalostni časi za nas, veseli za Italijane. To je namreč doba, ko love lastavke ter se že vsaj parkrat do sitega najedo.

To je namreč lačen narod. Celolo na zemljo se je spravil. Hvala Bogu, da mu bo v žetelcu ostala in da je nikdar ne bo mogel prebaviti.

Razmere v newyorški slami-karji so postale take, da bo tisti skeb, ki bo v unijo zapisan.

Oh, če bi jaz imel oni denar, katerega bodo tisti, ki pridigujejo prohibicijo, dali za grozdje!

Iz nekega novoangleškega pristanišča poročajo:

Sem je dospela ribiška ladja. Njena posadka je bila silno prestrašena. Vse, od kapitana pa do zadnjega pometaja, je bilo živčno uničeno. Po dotgem prigovarjanju so mornarji povedali, da so videli tam daleč na morju velikanske morsko kačo. Pogled nanjo je bil nekaj pošastnega.

Oblasti, ki so ladjo preiskale, niso našle drugega kot prazen sodček žganja.

Pred časom je dospelo iz Anglije poročilo: "Cela Anglija žaluje za Griffithom."

Kdo bi smatral pred enim letom kaj takega za mogoče? Anglija žaluje za najbolj energičnim irškim organizatorjem? Žaluje za svojim najbolj odločnim sovražnikom. Žaluje za grozovitim uničevalcem vsega, kar je bilo angleškega na Irskem. Žaluje za možem, za katerega glavo je razpisala velikanske svote denarja. Da, tako je na svetu: človeštvo moli in proklinja, kot pač nanes. Griffith je bil tudi v svoji smrti sovražnik. Zmagalcu se pa klanja svet. Cela Anglija žaluje za Arthur Griffithom, ustanoviteljem in organizatorjem Sinnfeina.

mo o pogodbi, naj bi bili dali glasovnice, dokler so bili še vse premogarji na stavki, ne pa sedaj. Stavkar.

Jugoslovanska Katoli. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik RUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačnih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 - 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prirobe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške splošne naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zjari tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev ce pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vatanov. z 8 člani ali članicami.

Iz Slovenije.

Slovenski učitelji v Vojvodini.

Po statističnih podatkih ministrstva prosvete deluje v Vojvodini 2743 učiteljev. Med njimi je nastavljenih na šolah v Banatu 16 učiteljev Slovencev in 7 učiteljev Slovencev, v Bački pa 33 slov. učiteljev in 11 slov. učiteljice.

Razne vesti s severne meje.

Iz Zgoranje Radgone poročajo: Ljudje, ki mnogo potujejo na okrog ter so bili na primer na sokolskem zletu, se ne morejo začuditi dejstvu, da je cena mesa v Ljubljani od 36 K dalje, v Mariboru od 40 do 44 K, v Gornji Radgoni pa 60 K. Zolitničnim demagogom se nudi široko polje, da se uveljavijo v delu za ljudstvo in njegove interese. Proč z oderuštvo! — Pred kratkim je izšla od občinskega urada okrožnica, da se kokoši in petelin ne smejo več sprehajati po ulici. Čisto prav. Ali utemeljevanje je smešno. Kako, kakor znano, ne ponesnazi ceste tako kakor na primer konj in zato bi bilo umestnejše namesto "kurje obznanje" izdati nalog, da se ceste in nasadi redno čistijo. Menda premore občina toliko, da bi plačala enega reditelja za ceste in ulice. Olepševalno društvo lahko udejstvijo svoj program.

Podražanje kruha.

Ljubljanske pekarnice prodajajo zdaj kruh po 26, črni kruh pa po 22 kron kilogram.

Marihorski peki so povišali cene kruha in žemljam. Kilogram belega kruha stane 30 kron, črnega 26 kron, žemlja težka 4 in pol do 5 dekagramov pa 2 kroni.

Večmiljonska škoda vsled požara.

V Solčavi je pogorela velika turbinska žaga podjetnika Gregorja Plesnika-Kneza. Sami se, da je zlobna roka zanela požar. Kot osumljenec je bil aretiran neki vojak Wranglovec. Škoda znaša več milijonov. Žaga pa ni bila zavarovana. Zgorelo je mnogo lesa. Delavec, ki je spal v žagi, je komaj rešil življenje in je močno opečen.

Strela ubila dve osebi.

Nač svečino in okolice je razsajala huda nevihta. Strela je udarila v grajsko viničarjino na Špičku ter ubila viničarko Marijo Krajin in njenega 21letnega sina Petra. Oba sta bila takoj mrtva, medtem ko se drugima 2 otrokoma ni zgodilo ničesar, čeravno sta bila v kuhinji poleg matere.

Posledica neprevidnosti.

Z Zidanega mosta poročajo: V kolodvorski restavraciji vslužbena kuharica Pepca Ž. je zamenjala steklenico slatinske vode s steklenico kisne esence ter izpila en kozarec. Morali so jo takoj prepekljati v ljubljansko bolnišnico.

Napad na avtomobil.

V Starem gradu pri Vidmu je Z Zidanega mosta poročajo: Vas, bil nekako večera napaden avtomobil, ki je z Zidanega mosta vozil proti Zagrebu. Napadalec so obilno izpila neki Cigole iz Pleša, kolili avtomobil, vrgli soferja v mirno sedeto fante v gostilni Kvardjan. Vnela se je prava bitka licami in pestmi. Lastnika avtomobila so ranili s kamenom. Napadalec so že pod ključem.

Krvava bitka v gostilni.

Z Zidanega mosta poročajo: V Vas, bil nekako večera napaden avtomobil, ki je z Zidanega mosta vozil proti Zagrebu. Napadalec so obilno izpila neki Cigole iz Pleša, kolili avtomobil, vrgli soferja v mirno sedeto fante v gostilni Kvardjan. Vnela se je prava bitka licami in pestmi. Lastnika avtomobila so ranili s kamenom. Napadalec so že pod ključem.

October 1.

S TEM DNEVOM SE PRIČNE OBRETOVANJE ZA NOVE VLOGE NA

"Special Interest Account"

Namesto da držite Vaše prihranke doma naložite jih pri nas sigurno in obrestonosno po — 4%.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York City

[Glavno zastopstvo
Jadranske banke.]

ZA VAŠ DOLAR =

sto pošiljate in hitro potrdeni kadar rabite oro, zlatino, srebrnino, perlat, diamant, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, silovanske plošče, in če društvo potrebuje pravo svitlato zaslavo, resalije, kape itd. če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpisuje blago po celi Ameriki nad 16 let pa da nikdar ničel tako napravitel. Poslušajte me onkrat pa se boste spričali.
Pišite po brezplačno cestno za

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Zakaj kradejo ženske po prodajalnah?

Poroča Frank Dorrance.

Tisoč in trinajst žensk so v enem letu aretirali v New Yorku v eni sami veliki department prodajalni radi tatvine. Več kot polovica teh žensk je bila obsojena na zaporno kazen. Nadaljne so bile prisiljene priznati svojo krivdo ter bile izpuščene brez vsake nadaljne kazni. Ker je v New Yorku najmanj en ducat nadaljnjih takih prodajalnih ter poleg tega še na stotine manjših, si lahko predstavljamo število aretacij radi izmikljanja v prodajalnah. Department prodajalnih, katero sme omeniti v pričetku, je aretirala povprečno po tri ženske na dan in v skupnem je bilo izvršenih v mestu vsaki dan nekako petdeset takih aretacij ali nekako petnaest tisoč na leto. Če velja isto razmerje, kot smo ga omenili v pričetku, je bilo osem tisoč teh izeščenih obsojenih na leto. Človek s statističnim talentom bi lahko dognal resničnost teh števil in če so resnične, pomenjajo javen škandal največjega obsega.

Glavni detektiv ene izmed velikih department prodajalnih, v kateri so zasačili v enem letu tisoč in trinajst žensk, je nudi pisec tega članka par utisov glede teh tatvin, medtem ko so preiskovalci ter zaslišavali deklice, katero so ravno kar zasačili, ko je skušala izginiti z namiznim prtem.

Le majhen del aretiranih žensk je obstajal iz profesionalnih tatvic. Vse ostale pa so bile delavke ali pa žene poštehih mož. Kradle so ne raditega, ker so bila naučene ne delati to, temveč ker so hotele dobiti nekaj za nič. — Je rekel detektiv. — Pohlep po stvari, katere ni treba plačati, — to je bila njihova rešitev problema izmikljanja v velikih prodajalnah.

V petindevdesetih odstotkih naših slučajev so prizadete ženske. — Je rekel detektiv. — Kadar kradejo moški, ne prihajajo v department prodajalne. Če pa pridejo, storé to izključno le v namenu, da dajo kakšni ženski nekaj, česar ne morejo kupiti in plačati. Moški kradejo le redkokdaj kako stvar za njih lastno uporabo, razen če je to kak poseben predmet, kot na primer ura. Spoznalssem, da imajo moški precejšnjo slabost za ure.

Ženske, ki nam delajo največ preglavje, razdelimo lahko v tri razrede: v profesionalne tatvice, katerih sedaj ni dosti in ki nam dajejo sedaj manj opravka kot kdaj prej; v neporočene delavke in poročene ženske srednjih razredov, ki nimajo niti najmanjšega povoda na svetu, da bi kradle, če pustimo na strani željo, da hočejo dobiti nekaj zastoj.

Ob gotovih urah dneva ter na polovičnih praznikih, kot v soboto popoldne, je prodajalna polna mladih žensk, med katerimi je dosti delavk z omejenimi sredstvi. Takrat moramo biti zelo pazljivi, kajti nekaterih teh deklic se loti navidez neodoljivo nagnjenje, da se polaste svilenih nogavic, kamizol, robeev, rokavic, parfumov ter manjšega nakita. Vzamejo pa tudi druge stvari, na katere postanejo pozorne.

Številne poročene ženske izmikajo iste stvari, a vzamejo tudi vsakovrstne predmete, katere lahko porabijo v gospodinjstvu. Te stvari pa so stranskega pomena. Ženske teh razredov kradejo skoro v vsakem slučaju okrask ali nakit.

Lahko je spoznati, kako je kaj takega mogoče pri poročenih ženskah. Mrs. A in Mrs. B sta poročeni, in moza obih zaslužita isto plačo. Mrs. A pa je vedno boljše oblečena ter ima več luksurioznih predmetov, katerih si Mrs. B ne more privoščiti, a tudi ne more razumeti, kako si jih lahko privoščijo njena prijateljica. Pojasnilo pa najdemo v tem, da gre Mrs. A po dvakrat na teden v veliko department prodajalno, kjer kupi ceno stvar ter ukrade dve. Preje ali kasneje jo zalotijo in ženska je seveda onečaščen. Medtem pa je Mrs. B seveda zelena od same zavisti. Ne more prenesti boljše usode svoje prijateljice. V tej ali oni prodajalni se je loti skušnjava ter vzame kako stvar, ko domneva, da je nikdo ne vidi. Primejo jo, ko hoče oditi iz prodajalne, in posledica je seveda onečaščenje ter mogoče celo uničenje njenega doma.

Deklice, ki delajo v uradih in trgovinah, podležejo istim skušnjavam. Deklica, ki dobiva isto plačo kot njene prijateljice, je boljše oblečena ter ima tudi več nakita. Postavlja se, da enostavno vzame, kadar vidi nekaj, kar ji ugaja. Ostale so izprva seveda ogorčene, a skušnjava je za nekatero prevelika, in kmalu pričnejo posnemati prvo. To pa ima v skoraj vseh slučajih usodepolno posledice.

Deklice in žene, katere prebrava skušnjava, da kradejo, je treba posvariti, da je veliko težje odnesti pete, ne da bi se jih zasačilo, kot pa se splošno domneva. Vse velike prodajalne imajo v službi pravilno uniformirane stražnike poleg detektivov v navadnih oblekah ter večje število detektivov, katerih ne more tatinsko razpoložna ženska razločiti od prodajal ali pa kupecev. Razven tega pa pazi vsak posamezni prodajalec in vsaka posamezna prodajalka, in iz vrst teh naših prodajal rekrutiramo svoje detektivke v prodajalni. Nobena tatvica ne more

dolgo časa vršiti svojega posla, ne da bi jo zasačili ti ljudje.

— Brihtna prodajalka, ki je bila v prodajalni par mesecev, pove lahko na prvi pogled, po kaj je prišla v prodajalno kaka ženska, ki je stopila k njeni mizi. Vsaka ženska spada k eni izmed štirih naslednjih vrst. Prišla je v prodajalno v namenu, da ubije čas, medtem ko čaka na kakega prijatelja ali kako prijateljico. Medtem pa si ogledava blago, katerega ne namerava kupiti. Lahko je v drugi vrsti plačana kupovalka iz kake druge prodajalne, ki je prišla primerjat naše cene z njih cenami.

Tretja vrsta ostaja iz resničnih kupovalk, četrt pa iz žensk, ki so prišle krast. Naše bolj izkušene deklice ne napravijo skoro nikdar napake. V skoro vsakem slučaju lahko ugotovijo, katera ženska je prišla ubijati čas in katera v namenu, da kaj onese. Kadar domneva prodajalka, da je spoznala bodočo tatvico, obrne takoj pozornost detektiva nanjo, in opazuje jo, dokler ostane v prodajalni. Če je kaj zvela, jo ujamemo, ko hoče zapustiti prostor, ter si lahko mislite, da je ne obsipamo s simpatijami.

Kar se tiče splošnega vzroka izmikljanja med ženskami, ki niso tatvice po poklicu, je najti le eno gako. Vse te ženske hočejo nekaj, ne da bi kaj dale v zameno. Nekatero med njimi bi lahko plačale stvari, katere ukradejo, a se nočejo ločiti od svojega denarja. Dotični predmet ima zanje dvakrat večjo vrednost, če ga lahko odnesejo, ne da bi ga plačale. Ta ideja je splošno lastna celemu človeštvu, a je prav posebno močna med ženskami, ki kradejo po prodajalnah.

Čitatelj bo smatral vse to brez dvoma za skrajno zanimivo in poučljivo. V splošnem je treba priznati, da se človeštvo vedno pelha za nplačanimi privilegiji in ugodnostmi. To nagnjenje je v tesni zvezi s hrepenenjem, da bi človek hitro in brez napora obogatel. Detektiv v prodajalni, katerega sme navedti zgoraj, pa je prišel mogoče dosti bližje resnici v tej zadevi, ko je rekel, da pride ženska v skušnjavo, ker ima njena prijateljica lepše stvari, katerih si ona sama ne more privoščiti. Konečni vzroki pa tiče po mojem mnenju globlje.

Celo človeško življenje obstaja iz pohlepa in lakote. V najbolj primitivni obliki je to pohlep po hrani. Kmalu nato pa pride dvojni poželenje po hrani obnem a bojem proti sovražnikom, katere naganja njih lastni pohlep. Prvi in definitivni izraz duha obstaja v volji do življenja, obstanka. Vspričo kompliciranih pogojev civilizacije, z njenimi neprestanimi hoji za vodstvo ali za enostavno obstoj, se pojavi tudi volja do sile, ugleda ter stopi na mesto enostavne volje do življenja ali obstoja. Ta volja do sile vzbuja tudi željo,

ni imel skoro nič denarja. Ves svoj denar je dal njej in Caillard mu ni še plačal za pohištvo katero mu je Landru prodal. Gospodična Marchadier je vzela s seboj svoja dva majhna piščka ter nadaljnega piščka, ki je bil last nekje njene prijateljice.

Landru je bil v veliki zadregi. Mrzlo je bilo in raditega je kupil nekaj premoga v Houdan, katerega je odvedel s seboj v Gambais.

Gospodična Marchadier je stopila s svojimi psi preko praga Landrujeve vile v Gambais — in od onega časa naprej je niso nikda več videli.

V naslednjem hočem pojasniti skrivnosti na temelju dejstev, ki so prišla pozneje na dan.

Veliki morilec je bil v stiskah in uboga gospodična Marchadier ni žvela toliko časa, da bi mogla dejanski uživati življenje v osamljeni vili. V svoji denarnici je imela dva tisoč frankov, katere ji je bil dal njen ljubimec na račun pohištva in teh se jehotel Landru zopet polastiti. Moral je imeti denar, da se vrne k svoji oboževani zaročenki, lepi Fernandi ki je potrpežljivo čakala nanj.

Le dva uri je ostala žrtev živa, potem ko je prestopila prag vile s svojimi psi! Landru je namreč prinesel s seboj majhen lunč, obstoječ iz nekaj mesa, solate, kruha in sira.

Moderna tiskarna.

Ruski pisatelj Saltykov Ščedrin pripoveduje o generalu, ki je preživel vse življenje v Petrogradu ter je bil prepričan, da žemlje in torte rastejo na drevesih tako, kakršne prihajajo na mizo. Ta general ni niti slutil, koliko rok je moralo delati, predno je bila iz pšeničnega zrna končno lepa pečena zemlja.

In vendar je še marsikdo tak general in marsikdo veruje, da rasto na drevu žemlje. Kdor bi videl moderno tiskarno "Vorwartsovo" v Berlinu, kjer leté iz celega števila rotacijskih strojev popolnoma gotove, lepo zložene številke velikega dnevnika, ki izhajajo v 200.000 do 240.000 izstikovih, bi se mu godilo kakor ruske-mu generalu. Praško České Slo-

nečimurnost in pohlepnost po razkošju. Kaj pa potem, če se s takimi praktikami dovede žensko do tatvine? Ali naj se jo onečasti? Ali naj se pošilja na tisoče žensk ujene vrste vsako leto v ječe? Tukaj je problem glede moralne in etične odgovornosti, katerega mora prodajalec rešiti na svoj lastni način.

Najti pa je še neko nadaljno prikrito fazo teh tatvin v velikih department prodajalnih. Vsak izkušen detektiv v veliki prodajalni vam bo povedal, da prevladujejo med temi tatvicami v prodajalnah majhne, nerazvite, slabo rejene in čudne ženske. Zdravi, lepi in normalni tipi so v manjšini. Pri gotovih ženskah nevrotičnih nagnjenj se vrši neprestan boj med nagonom, da krade ali izvrši kako drugo prepovedano dejanje, ter duševno kontrolo, ki zadržuje normalne ljudi od takih prestopkov. Kadar so ženci ženski napeti, kadar so slabega zdravja ali je njih življenjska sila izpodkopana iz tega ali onega vzroka, med katerimi so najbolj pogoste skrbi za denar ter ljubezenske zadeve, so take ženske vedno pripravljene nastopiti brez vsake previdnosti. Njih duševna kontrola ni v takim slučaju dosti močna, da bi se uspešno ustavljala pritisku čustev in vsled tega pričnejo krasti ali pa kršiti pravila na kak drug način. Iste ženske pa so mogoče popolnoma poštene, upoštevanja vredne ter solidne, kadar niso izpostavljene omenjenim čustvenim pritiskom. Vse to spada v kraljestvo učinkovanja živčnega sistema, v katerem so možgani glavni organ.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

nečimurnost in pohlepnost po razkošju. Kaj pa potem, če se s takimi praktikami dovede žensko do tatvine? Ali naj se jo onečasti? Ali naj se pošilja na tisoče žensk ujene vrste vsako leto v ječe? Tukaj je problem glede moralne in etične odgovornosti, katerega mora prodajalec rešiti na svoj lastni način.

Najti pa je še neko nadaljno prikrito fazo teh tatvin v velikih department prodajalnih. Vsak izkušen detektiv v veliki prodajalni vam bo povedal, da prevladujejo med temi tatvicami v prodajalnah majhne, nerazvite, slabo rejene in čudne ženske. Zdravi, lepi in normalni tipi so v manjšini. Pri gotovih ženskah nevrotičnih nagnjenj se vrši neprestan boj med nagonom, da krade ali izvrši kako drugo prepovedano dejanje, ter duševno kontrolo, ki zadržuje normalne ljudi od takih prestopkov. Kadar so ženci ženski napeti, kadar so slabega zdravja ali je njih življenjska sila izpodkopana iz tega ali onega vzroka, med katerimi so najbolj pogoste skrbi za denar ter ljubezenske zadeve, so take ženske vedno pripravljene nastopiti brez vsake previdnosti. Njih duševna kontrola ni v takim slučaju dosti močna, da bi se uspešno ustavljala pritisku čustev in vsled tega pričnejo krasti ali pa kršiti pravila na kak drug način. Iste ženske pa so mogoče popolnoma poštene, upoštevanja vredne ter solidne, kadar niso izpostavljene omenjenim čustvenim pritiskom. Vse to spada v kraljestvo učinkovanja živčnega sistema, v katerem so možgani glavni organ.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

tako da prihajajo za avtomatskega pisalnega stroja že gotove brozovjavke, ki se samo nalepljajo na papir in po ceveh odpošiljajo v tiskarno. Tao vlada v uredništvu vedno mir in ni videti nikake nervoznosti.

V tiskarni sedi vsak stavec za linotypom tik okna. Sobe so lepe, čiste zračne in svetle. Brez vlage ali dima. Delavci delajo mirno, so zdravi in baje nikdar čemerni. Razmerje med uredništvom in tiskarno pa je tako, kakršno je po vseh tiskarnah. Tudi pri "Vorwartsu" konflikti niso izključeni. Zgodilo se je celo, da uredniki niso smeli stopiti v stavnic. V tej tiskarni se tiska in stavi poleg "Vorwärtsa" več strokovnih zbornikov, 400 drugih častnikov, vedno več knjig i. dr.

nečimurnost in pohlepnost po razkošju. Kaj pa potem, če se s takimi praktikami dovede žensko do tatvine? Ali naj se jo onečasti? Ali naj se pošilja na tisoče žensk ujene vrste vsako leto v ječe? Tukaj je problem glede moralne in etične odgovornosti, katerega mora prodajalec rešiti na svoj lastni način.

Najti pa je še neko nadaljno prikrito fazo teh tatvin v velikih department prodajalnih. Vsak izkušen detektiv v veliki prodajalni vam bo povedal, da prevladujejo med temi tatvicami v prodajalnah majhne, nerazvite, slabo rejene in čudne ženske. Zdravi, lepi in normalni tipi so v manjšini. Pri gotovih ženskah nevrotičnih nagnjenj se vrši neprestan boj med nagonom, da krade ali izvrši kako drugo prepovedano dejanje, ter duševno kontrolo, ki zadržuje normalne ljudi od takih prestopkov. Kadar so ženci ženski napeti, kadar so slabega zdravja ali je njih življenjska sila izpodkopana iz tega ali onega vzroka, med katerimi so najbolj pogoste skrbi za denar ter ljubezenske zadeve, so take ženske vedno pripravljene nastopiti brez vsake previdnosti. Njih duševna kontrola ni v takim slučaju dosti močna, da bi se uspešno ustavljala pritisku čustev in vsled tega pričnejo krasti ali pa kršiti pravila na kak drug način. Iste ženske pa so mogoče popolnoma poštene, upoštevanja vredne ter solidne, kadar niso izpostavljene omenjenim čustvenim pritiskom. Vse to spada v kraljestvo učinkovanja živčnega sistema, v katerem so možgani glavni organ.

nečimurnost in pohlepnost po razkošju. Kaj pa potem, če se s takimi praktikami dovede žensko do tatvine? Ali naj se jo onečasti? Ali naj se pošilja na tisoče žensk ujene vrste vsako leto v ječe? Tukaj je problem glede moralne in etične odgovornosti, katerega mora prodajalec rešiti na svoj lastni način.

Najti pa je še neko nadaljno prikrito fazo teh tatvin v velikih department prodajalnih. Vsak izkušen detektiv v veliki prodajalni vam bo povedal, da prevladujejo med temi tatvicami v prodajalnah majhne, nerazvite, slabo rejene in čudne ženske. Zdravi, lepi in normalni tipi so v manjšini. Pri gotovih ženskah nevrotičnih nagnjenj se vrši neprestan boj med nagonom, da krade ali izvrši kako drugo prepovedano dejanje, ter duševno kontrolo, ki zadržuje normalne ljudi od takih prestopkov. Kadar so ženci ženski napeti, kadar so slabega zdravja ali je njih življenjska sila izpodkopana iz tega ali onega vzroka, med katerimi so najbolj pogoste skrbi za denar ter ljubezenske zadeve, so take ženske vedno pripravljene nastopiti brez vsake previdnosti. Njih duševna kontrola ni v takim slučaju dosti močna, da bi se uspešno ustavljala pritisku čustev in vsled tega pričnejo krasti ali pa kršiti pravila na kak drug način. Iste ženske pa so mogoče popolnoma poštene, upoštevanja vredne ter solidne, kadar niso izpostavljene omenjenim čustvenim pritiskom. Vse to spada v kraljestvo učinkovanja živčnega sistema, v katerem so možgani glavni organ.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

Vse to kaže, da so tatvine v velikih prodajalnah skrajno zanimiv predmet. Nekega dne bo mogoče spisan poseben abecednik za sodnike, ki pošiljajo v ječe na tisoče in tisoče žensk le raditega, ker potrebujejo zdravniške pozornosti.

SEVEROVA ZORAVILA VZDRUŽUJEJO ZORAVJE V DRUŽINAH.

Hude Bolečine
revmatične hitro olajšate.
če rabite

SEVERA'S
GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Istofako uporaben je za izvijenje, oklino, za otrplost, in ohromelost bolnih mišic ter udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV.
Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

življenje? Kdo ve! Vsekakor pri naša nekaj izpremembe, novih toalet, novih stroškov in zaslužka.

Iz Slovenije.

Surtina kosa.

V Rožni dolini pri Ljubljani je umrla Minka Obreza, vdova po znanem ljubljanskem tapetniku.

Ti predlicana carinarnica!

Usmiljenka Felagija Zenko iz ljubljanskega Lichtenturnovega zavoda je opetovano potovala iz Ljubljane na Dunaj in v Trst, da so precej debelo usmiljenko poznali že skoraj vsi cariniki. Ker je sčutila usmiljenko njena obleka, so jo puščali v miru in ji niso niti prtljage dosti preiskavali. Pred kratkim pa se je vrnila usmiljenka iz bedneza Graeca zelo odedelena in tem "brezbožnim" carinikom se je zdelo to sumljivo, pa so dali usmiljenko preiskati. Pregledovalka je svoj posel izvršila z največjim uspehom in našla pri usmiljenki na telesu, v nogavicah, na prsni, pod krilom na razne načine omotane in shranjene tihotapske predmete, in sicer 6,8 kg sukna (okoli 20 metrov), 8 kg saharina, 2 in pol kg "šnofeca" in 3 takozvane termosteklenice, napolnjene s saharinom. Carina za to tihotapsko blago znaša nič manj kakor 42 risoč kron. Tihotapka pa bo vrhu tega tudi sedela v kamrii.

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico "NOVA POSTAVA"

za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji

brezplačno, dokler nam zaloga ne poida.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

LJUBEZENSKA AFERE LANDRU-JA

Poroča William LeQueux

Od onega dne naprej je živel Landru srečno v svojem stanovanju, katero si je najel in mlada deklica mu je delala družico. — Bil je vedno uljuden ter naravnost očarljiv napram njej in pogosto je odšla tudi ona v Gambais, kjer je Landru povsem razumevno odstranil vse sledove svojega zadnjega zločina. Seveda je bil večkrat odsoten, "po opravkih", kot je rekel. Včasih je odšel, da se peča s svojim poslom kot prodajalec avtomobilov, kajti med tem časom se je pridružil tolpi avtomobilskih tatov. V njegovih garaži so avtomobile "izpreminjali", jim dali druge številke in vse je bilo poskrbljeno, da se je prikrilo njih pravo lastništvo.

To je trajalo do približno sredine decembra, ko se je sestal Landru z neko gospodično Marchadier, staro sedem in trideset let, ki je oddajala sobe v svoji hiši na Rue St. Jacques. Malo je manjkalo, da mu ni izročila svoje hiše in rekla mu je tudi, da bi se rada iznebila svojega pohištva. Ta ženska je bila namreč demondka ali podomače vlačuga, ki se je lotila biznisa. Ta pa se ji ni izplačal in sklenila se je vrniti k svojemu staremu življenju.

Pod imenom Moret se je seznanila z nekim človekom v namenu, da proda svoje pohištvo in Landru se ji je predstavil kot možen kupec. Nesreča pa je hotela, da

je napravil on nanjo večji utis kot bi človek pričakoval in posledica tega je bila, da sta govorela med seboj več o njej sami kot pa o njenem pohištvo.

Takoj naslednjega večera jo je povabil Landru na večerjo v neki restavraciji na boulevardu des Italiennes, kjer sta imela dolg in zaupen pogovor. On se ji je predstavil kot samec, ki razpolaga z obilnimi sredstvi ter tudi pokazal dobro založeno denarnico.

Po dveh ali treh sestankih ji je rekel Landru naenkrat:

— Vidim, draga, da potrebuješ denarja. Dati ti hočem takoj dva tisoč frankov za pohištvo. Nekaj tega pohištva bom prodal, a drugo bom spravil v svojo garažo. V tem slučaju boš izgubila dom, a ponujam ti svojo vilo v Gambais, kjer boš lahko povsem udobno živela.

— Zelo rada bi videla to vilo, — je odvrnila ona, ki ni imela niti najmanjšega suma.

— Videla jo boš, — je odvrnil on ter pri tem naštel povsem brezbrzično na mizo dva tisoč frankov, kar ji je skrajno imponiralo.

Njeno pohištvo je poslal v Neuilly in tam ga je vzel stari Caillard, ki je plačal zanj tisoč frankov.

Dne 13. januarja je spremila gospodična Marchadier Landruja v Gambais in veliki morilec

— Zadovoljiti se morava za enkrat s tem, moja draga, — je rekel. — Pozneje pojdeva v vas, kjer bova nakupila vse potrebno. Moja stara služkinja, madama Roland bo prišla ter vodila gospodinjstvo. Vzljubila jo boš, to vem, kajti dobra in prijazna ženska je to.

To osebo si je Landru seveda izmislil.

Zavžila sta mali lunč, katerega je bil prinesel Landru s seboj ter ponudil svoji žrtvi tudi par sardini, katere je bil pripravil v kuhinji. Vzela je dve, a on se je zadovoljil s par kosi kloba se.

Te sardine, katere je ona zavžila, so hitro učinkovale. Še predno je posegla po sadju, ki je stalo pripravljeno na mizi, so jo pričeli lomiti krči in padla je nezavestna na tla. Dve uri potem, ko je prestopila prag usodepolne vile, je ležala mrtva na tleh obednice.

Njeni trije psi so pričeli takoj lajati in prvo dejanje Landruja je bilo, da spravi s poti te priče njegovega zločina. Vzel je nekaj mesa, ga zastrupil s istim strupom kot svojo človeško žrtev ter ga dal psom. Pet minut pozneje so bili vsi trije psi mrtvi.

Čprav ni našla policija nobenega sledu o gospodični Marchadier, je našla vendar okostja treh majhnih psov in pisec tega poro-

čila je bil osebno navzoč, ko so kosti izkopali iz zemlje.

Ob osmih zvečer istega dne se je lotil Landru svojega gorostasnega posla. Zunaj je deževalo in razsajal je velik vihar. Najprvo je sezgal obleko uboge ženske o benem z denarnico, iz katere je vzel onih dva tisoč frankov, katere je dobila od njega za porišstvo.

Krog polnoči je zavil nago truplo svoje žrtve v platno ter ga odnesel na ukraden avtomobil, katerega je bil pripeljal tri dni poprej iz Pariza v Gambais. S tem avtomobilom se je odpeljal proti že prej omenjeni steklarni, kjer je nekdo sezgal truplo uboge Andree Babelay. Prepričan se je, da ni nikogar na licu mesta ter vr gel truplo v razbeljeno peč.

Cela stvar je trajala komaj pet minut. Ko so pričeli naslednjega jutra delavci v steklarno se jim ni niti izdaleka sanjalo, da je zgo relo tekem noči v peč truplo uboge varane žrtve brezsrčnega morilca.

Landru pa se je takoj po završenem činu odpeljal mirno nazaj v Pariz.

Odšel je iz glavnega mesta v jutru 13. januarja v družbi gospodične Marchadier in naslednjega jutra je bil zopet pri svoji ljubici, Fernandi Segret.

Ta pa je zapazila z velikim pre-

senečenjem, da je prišel naenkrat zopet do večje svote denarja.

Dobro ugotovljeno dejstvo je, da ni bila gospodična Marchadier zadnja žrtev brezsrčnega zastrupljiveca. Vse svoje zločine je izvrševal z drznostjo, ki je naravnost presenetljiva in kljub ponovnim svarilom svojih prijateljev kot Caillard in Blaisot.

Umori pridejo na dan, prej ali pozneje in pogosto na povsem nepr pričakovan in čuden način. Isto se je zgodilo tudi v slučaju Landruja, ki je živel po neštevilnih zločinih navidezno pošteno življenje, v družbi deklice, kateri je bil resnično naklonjen.

Povest, kako so zasledili Landruja ter spravili na dnevno luč njegove zločine, je brez dvoma roman kot ga more spisati edinole dejansko življenje.

Zgodilo pa se je na naslednji način:

Par dni po umoru gospodične Marchadier je zbolel sin madame Buisson v Bayonne, v južni Franciji. Oče dečka je bil mrtev in sorodniki so domnevali, da mora njegova mati živeti nekje v Parizu. Njegova teta, gospodična Lacooste, je bila mnenja, da je treba informirati mater o boleznih dečka. Zadnjikrat je videla svojo sestro v neki kavarni, v družbi nekega očarljivega, bradatega človeka, kateremu je bila predstavljena že nekoč poprej. To je bil Landru ali kot se je imenoval takrat, Andre Chareroix. Madame Buisson je takrat zaupno povedala svoji sestri, ne da bi jo slišal Landru, da ima njen ljubimec vilo v Gambais.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVORNI ZDRAVNIK

SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnjo v vseh boleznih iz tega obsega, da vas odvrnim in vrnem moč in zdravje. Ektr 25 let sam nebežbi posebno skušnjo pri zdravljenju možganih bolezni. Zato se močeno popolnoma zanesite na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odpravim zastrupljeno kri, maščuje in lise po telesu, boleznim v grlu, izpadanje las, bolečino v prsnem, starem, oči, oči, živčne in boleznim v mehkih tkivih, jetrah, želodcu, rmenicem, rmenicem, katar, žilne žile, nadsuha itd.

Uradne ure: V ponedeljek od 9. uro do 1. dopoldne do 1. popoldne; v torek, sretak in sobota od 8. dopoldne do 1. popoldne; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 1. popoldne.

Jugoslavia irredenta.

Italijanska fakinaša na delu.

V nedeljo 27. avgusta se se odigrali na Pivki v postojnskem političnem okraju naslednji dogodki: S popoldanskim vlakom se je pripeljala v St. Peter družba blaženčev italijanskih narodnosti. Razpršili so se po vasi in so pri posameznih trgovinah, oziroma pred njihovimi hišami, najsmajajoče table s slovenskimi napismi. Pri neki hiši ni bilo gospodarja doma. Ko jim je žena povedala to, ter naglašala, da ona sama, brez vednosti moža, ne more ničesar ukreniti, je eden od družbe na njo — slabotno žensko — vihtel svojo gorjačo, da se je revica vsa tresla od strahu. Končno so vendar dovolili odlog za osem dni. Po tem roku da se povrtno zapet in dotleja da mora biti tabla odstranjena. V neki gostilni so naročili večerjo ter odšli v Radobovo vas, kjer so se odpravili isti prizori. Od tu so se podali v vas Petelinje, kjer je bil cerkveni shod, ali opasilo, in je bilo, kakor običajno ob takih prilikah, zbrana mnogo ljudstva. Tudi tu so se velevali: doli s slovenskimi napismi! Ljudje so se pokorili, ker so bili silno prestrašeni, zlasti še, ker so zagrozili, da drugače pride večja družba s kamijoni in ker je šel — opravičeno ali neopravičeno — glas, da imajo nemili gostje bombe pri sebi. Nato je šla ekspedicijska v as Trnje, kjer se je ponovilo kakor drugod. Tu je nekdo iz družbe udaril nekoga kmetu s palico po glavi tako silno, da se je zgrudil na tla. Iz Trnja so se povrtni v St. Peter. Tu so v detični gostilni povzeli načrtovano večerjo in so — pozabili plačati! In odpeljali so se z vlakom. Najlepše pri vsem tem je to, da so orožniki na kolesih letali po onih vaseh, opozarjajoč, da se bliža ona fakinaša, in s vared, najsmajajoče slovenske napise, da ne bo neljubih dogodkov! Naslednjega dne je pripovedoval neki orožnik, da se je na kolodvoru našla petarda.

je sklenil v svoje roke že mrtvo. Dala je življenje za svoje dete.

Usoden 1000lirski bankovec.

26letni Hilarij Makovec iz Ajdovščine je prišel v Gorico, da si preskrbi par čevljev. Stopil je v prodajalno, pomeril čevlje, vzel iz listnice 1000lirski bankovec in plačal; nato je vzela čevlje ter odšel. Toda takoj so ga poklicali nazaj, ker je bil bankovec ponarejen. Stražnik je odpeljal Makoveca, naj je bil kriv ali ne, v zapor.

Umril je med spanjem.

51letni kmet Peter Petaros, stanujoč pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji, je legel mirno k počitku. Drugo jutro ga je pa našla njegova žena v postelji mrtvega. Na lice mesta despešvi zdravnik rešilne postaje je ugotovil, da ga je zadela kap med spanjem.

Nobenih "prvih papirjev" pred volitvami.

V smislu zakona za naturalizacijo inozemcev ne izdajo se "prvi papirji" tekot tridesetih dni pred splošnimi volitvami. Ker se bodo volitve vršile dne 7. novembra, sodišča ne sprejemajo od 7. oktobra do večerji 7. novembra ni kakih prošev za izdajo "spricvala o nameri" ali takozvanega prvega papirja.

V isti dobi se ne smejo tudi vršiti nikakoli končna zasljanja pred sodiščem za podelitev ameriškega državljanstva. Ker raditoga ni v tej dobi običajnega navala na sodišča in naturalizacijske urade radi državljanstev, pripravijo se na to, da se v isti dobi vršijo tudi vršiti nikakoli končna zasljanja pred sodiščem za podelitev ameriškega državljanstva.

Iz Jugoslavije.

Mrtvašnica v Prnjavoru.

Dne 4. avgusta 1914 je avstro-ogrška armada prikratk vpadla v srbsko ozemlje in od tega dne pričena tragedija srbskega naroda v svetovni vojni beležiti premnoge žrtve blaznega črnolozega barbarstva. Največje srbsko selo Prnjavor (v Mačvi) je moralo prvo občutiti divjstva avstro-madžarskih tolp, ki so tam izvršile sledeče zločine: Ob prihodu v selo so vojaki nalovili 155 prebivalcev, zaprli jih v vaško šolo in jo zažgali. Njihovih muk ni mogoče opisati, saj jih nikdo ni videl, ker so vojaki zabili vsa okna in vrata z deskami ter postopje obložili s slamo in smodnikom. Naslednji dan so ustrelili 120 oseb, med njimi popularnega 80letnega starčka Pavla Samurovića, katerega so potem raztrgali z bajoneti. Tretja točka krvavega programa je bilo masakriranje 34 oseb. Nekega 17letnega dečka je avstrijski častnik privezal konju za rep in mu po dolgih mukah s samokresom končal življenje. Zakaj je avstro-ogrška armada počenjala teka divjstva, je vprašanje barbarizma, ki mu svetovna zgodovina ne ve odgovora. — V selu Prnjavor se je konstituiral odbor, ki bo po vzoru Surdulice postavil mrtvašnico, da položi vanjo kosti mučnikov avstro-ogrskih barbarov.

Železniška šola v Beogradu.

Minister saobraćaja (prometa) je odredil, da se v Beogradu državna železniška šola, ki ima nalog, da vzgaja strokovno železniško osebje. Šola bo sprejela približno 200 gojencev ter se otvori že meseca oktobra letos. Potrebni krediti za to šolo so uvrščeni v državni proračun za tekoče leto.

Jugoslavoanski Monte Carlo.

V novem hotelu "Therapia" v Cirkvenici v hrvaškem Primorju je bila otvorjena igralnica à la Monte Carlo. Igra se rouage et la noir, baccarat, ruleta in druge podobne hazardne igre mednarodnega sveta. Vstop v igralnico je dovoljen le inozemcem, ki se izkazuje s potnim listom.

sti sploh ni utegnil zastaviti vprašanja, kako daleč sega pravzaprav njen poraz in kaj vse ji je izpodletelo. "Mein Gott," je vzdihoval v samotni svoje pisarne, "rešitev je bila vendar tako lahka in tako preprosta! Česar ne bova vedela midva s Skobylom morda nikoli, bi bila dognela baronica v petih minutah; ali ima grof vteovirano znamenje, ki ga navaja tiralica, ali ga nima? Še pet minut ni treba, da bi trajala taka preiskava; jaz vsaj sem podlegel zmerom hitreje, ko sem bil mlajših let..." Vso tisto noč ni zasnil oči; premetaval se je tako, da je Klotilda kraj njega sanjala o potresu. Proti jutru pa ga je zgrabila misel; nemara je zgodovinska resnica drugačna? Baronica se je morebiti opekla v političnem delu svojega poslanstva, opravila je vse, kar spada takorekoč v njen lastni račun in je zanj samo po sebi dovolj bogata nagrada. Ona je, recimo, videla višnjevo repatico. Toda ženska ni neumna; zaduhala je, kaj pomeni, in hoče prav po lističe zanesti sled, da je ne bi kdo vpletal v razkritja, ki so pred durmi!

"Pozna me, da sem pretkan politik; lahko si misli, da je nisem poslal radi nemškega mostu, marveč edino zaradi višnjeve repatice," je kimal siromak, trkaje se po čelu. "In tako bi bil moral storiti, ako bi bil pametnejši!"

(Dalje prihodnjič).

Cigan in kmet.

Ruska narodna.

Cigan je razpel šotor kraj jezera, cele dni leži na bregu in samo v vodo gleda, kako se ribe izprehajajo po jezeru. Izprehajajo se, a ciganu v usta ne pridejo! Glej, pride kmet z voli, da preorje njivo, ukreše ogenj in začne kuhati kašo. Glej cigana, ki se je zamislil v misli, kako bi jo izvil, da se najde iz kmetovega kotla. Pride k njemu: "Zdravo, boter!" "Zdravo, cigan!" "A, dragi moj, preobjedel sem se za samih postnih jedil." "Kako to?" "Zmeraj mi je riba pred očmi; jej — ne morem! Pristudila se mi je. A ti, boter, kaj ješ?" "Slanino." "Daj, da si jo bratski razdeliva! Daj ti meni — če tudi košček slaninice, pa bom jaz tebi ponudil ribice." Kmet mu odreže košček slaninice. "Hvala ti, boter! Ali k slanini se hoče tudi kruha?" Kmet mu da kruha. "Daj še pest pšena!" Kmet mu vstije tudi pšena. "Hvala ti, prijatelj! Pridi k meni po riho! Ti si dal meni, a jaz te popeljem na svoje posestvo, pa si vzemi rib, kolikor ti drago!" Pride cigan v svoj šotor, skuha kašo in pojé s slastjo. Potem leže k jezeru in gleda ribe. Kmet pošlje svojega otroka k ciganu po ribe. "Zdrav bodi, cigan! Očka me je postal po ribe?" "Pa zakaj ni, moj ljubček, tvoj oče sam prišel? Na, glej, zdaj ne vem, kaj naj storim! Ako ti dam mnogo, ne boš mogel nesti, ki ti dam malo, bo očka razžaljen. Najbolje bo, da pride sam." Deček pohiti k očetu in mu vse pove. Kmet vpreže konja in se odpelje k ciganu. "Zdravo, boter, zdravo! Po kaj si prišel?" "Po ribe sem prišel." "Na, vzemi žlico, pojdiva! Najprej morava poskrati rjbo juho!" Pripelje ga k jezeru in reče: "Sedi, boter! Ko postkaj to čorbo, odnesi takoj, ako te je volja, vse ribe!" Kmet očete cigana in se vrne domov praznih rok.

V smrt za svojega otroka. V vasi Strancarji v vipavskem okraju se je pripetila tragična nesreča. Dveletna Rozinka Trbižan se je igrala na travniku pri odprtem vodnjaku. Zdrsnila je v vodo. Mati je prišla ravno v tem trenutku od kosev, katerim je bila nesa južino. Hitela je po kamešitih stopnicah v vodnjak po svojega otroka. Na kraj nesreče prihiteli oče je še pravočasno rešil otroka, a ženo in mater svojih štirih otrok

Vladimir Levstik:

VISNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

"Molči!" je siknila Dora ter stisnila pest; prsi so ji butale, oči so ji žarele v temi. "Nase glej! Vse te je videlo, kako si se ponujana nočoj in zmerom... Vedeš se kakor — sama veš, kdo!" "Vlačuga!" je kriknila Nina, da se je razleglo daleč z vrta po ulici. Na vrtu je zavladal mrtvaški molk; vse je prisluškovalo. Tudi Vejpil se je bil primajal iz sadona med vrata in je poslušal, ne vedoč, kaj se godi.

"Vlačuga?" je povzela Dora manj glasno od Nine, zato pa trdo in vsakomur različno; jez nje-ne volje in preudarnosti se je bil podrl. "Pa dobro; ni me sram pred vami, sodrga! Ni me sram ne zase, ne zanj. Karkoli vržeš na njegovo ime, ponosna sem, da sem bila njegova, zakaj vse to sem stovila iz zaničevanja do vas, vam vsem in vaši ležnivi morali, vaši hinavski spodobnosti v posmeh... Bila sem njegova, na glas povem; ako meni ni nič za to, je vam še mani. Ali se upaš trdit, da me obsojaš po svoji vesti? Kaj staviš, da me vzame tvoj brat vseeno, on ali katerikoli, ako se mi le zljubi, da mu namignem s prstom? Vi vsi ste naprodaj za denar!" "Haha!" se je zagrohotala Nina histerično. "Egon št. bi te vzela? On pljune nate, z nogo te brene, ko te prvič zagleda!"

Obe sta bili ob pamet; toda Dora je ohranjala v svojem gnevu nekaj činično imponujočega dozim je Nina bruhala pene in povske, s pestmi uprtimi v bok, kakor jezna perica. "Lepo, da priznaš!" je vreščala, oziraje se zdaj v nasprotnico, zdaj na vrt in govoreč bolj poslušalcem kakor nji. "Če je sploh res: se pravi, če te je maral, takšno stocunarko. Ha, seveda, lačen grof, kako ne bi? Gotovo si mu dajala jesti? Še avtomobil ni njegov, ki se vozi v njem, še hlače, katere ima na sebi, so mojega očeta, da veš! Tak povej no," je zavrnila s podlim poudarkom, ki ga je moral vsak razumeti, — "kakšen pa je pravzaprav — saj veš, kako mislim? Ali je lep?"

Dora se je histerično zasmejala: "To bi lahko povedala marsikateri... Pač je čudež, da ti ne veš!" "Povej, povej! Ali ti je bil hudo posevčič!" "Lehko ti je žal," je odgovarjala Dora med neukrotim smehom, kakor bi bruhal iz nje vihar, ki jo je nesel s seboj. "On ni kakor drugi; marsikaj si zamudila."

"Radovedna sem, kaj?" je zategnila sovražnica, še zmerom čaka, kako bi jo porazila. "Nemara sploh nič ne veš. Jaz, da sem z njim, bi te bila nagnala z bičem, ne pa —"

Tedaj je stopila nasprotnica tesno k nji. Sredi občega molka se je slišalo siganje dveh besnih samie. In Dora je šepnila: "Lep je, da nikoli tega; kakor bog — lahko ti je žal!... In na golih prsih... ima... višnjevo repatico... To si je vredno ogledati!..."

Nina se je bila že pognala, da bi ji skočila z nohtmi v oči. V tem pa si je premislila, pljunila pred njo in zdirjala na vrt, kričeš s hripavim, brezumnim glasom: "Zbogom, gospoda moja, zbogom! Kdo me spremlja? To je nemogoč kraj za dostojnega človeka... Ne, nič me ne zadružuje, — čeprav ji nihče ni odgovarjal, "prosim, to je hiša osebe, ki ve, da ima grof Kunnsgrubach na golih prsih višnjevo repatico... Hahaha!... Kdo me spremlja — dakavie — lahko noč!"

S prezirnim smehom je odkorakala ob laktu mrisavega oficirca, ki je ni maral zapustiti, uvažujoč svoje pogosto nasičenje pri mizi gospe Antoinette. "Pijana je!" se je zadelo u-

metniku Vejpilu, ko sta šla mimo njega. "Pijana, malo manj od mene... Saj komaj vleče noge za seboj!" Večer je bil razdejan. Vsa družba se je začela odpravljati, nekateri iz strahu pred novimi dogodki, drugi iz vročične nestrpnosti, da bi raznesli škandal; zlasti je bila histerična je kar gorela od navdušenja nad velikim doživljanjem. Le malo jih je čakalo, da bi se poslovili z Doro, in še ti so ugibali, da se utegne skriti, po vsem, kar je bilo. Toda ona, ko je začela hrup razhoda, je kmalu stopila mednje, visoko vzraznana, s prezirnim bleskom v očeh in ironičnim posmeškom na ustnicah: "Kakor komu ljubto gospoda. Saj vem, da se ljube!"

Bilo jih je nekaj, ki so sočuvstvovali z njo. Kaj je bila naposled storila tako menavdnega? Eh, kdor je bila na mPp;šh-1 kdor bi štel vse grofove galantne zmage! Več njenih občudovalcev je pristopilo ter jelo obsojati povzročiteljico prepira; eden se je vspel celo do trditve, da je Nina histerična. Toda Dora je strasla lepa ramena, rekoč malomarno: "Pustite ji zadoščanje... Lahko noč, gospoda, lahko noč!..." Medtem pa so strmele njene oči čedalje brezupneje v nočni mrak. In ko je zadnji odšel, se je sesedla sredi zapuščenega vrta, v zopremem vonju preostalih jedi in pijače, v hiravem plapolanju dogorelih lampijonov, ter zajokala od težke nedoumne bolečine, po njem in nad seboj.

In vendar so ostajala njena čustva takrat še na površju reči, ki so se bile zgodile; bil je zgolj gnus in gnev nad tem, da se je dala zvatiti v škandalen nastop, sredi katerega ji je zmanjkalo oblasti nad seboj. Tako visokostno je zrla vselej in razburjenje nizkih natur, ki je vstano napraviti iz lastne skrivnosti kamen, da ga zabriše nasprotniku v obraz; in zdaj si je morala priznati, da sama ni ravnala drugače, nič bolje od Nine, nič lepše od prve babe na trgu! Da utegne imeti njeno vedenje razen osmešenja še druge posledice in je v enem samem trenutku izpozabljena odprla vrata usodi, svoji lastni, grofovi in vseh drugih, se ni zavedala. In vendar je bilo tako!

Potrditev govoric o njenem ljubezenskem razmerju je vplivala sieer na vse goste le blagodejno; prijetno je vedeti, da je resnica, kar si slišal s hudobnim veseljem že toliko tednov in dni... To ni bilo prav nič hudega, in tudi več o znamenju na grofovih prsih ni vzbudila med našo navno gospodo nobene posebne misli, kaj šele sumnje. Dve, tri od navzočih dam so ga poznale na lastne oči; prav značilen je vzklík, ki ga je prevzela škandalna kronika našega mesta iz ust gospodične Alme Rozinove kmalu po razpletu zgodbe, ko je bila vsa reč že nadrobno znana: "In to zaradi višnjeve repatice?... Meni pa se je zdelo tako aristokratska!"

Edina, ki jo je vzmirilo razodetje do dna njenega užaljenega srca, je bila zahaljena dama, ki je oprezala okrog Grabunčevega vrta in slišala vsako besedico, vsak najmanjši pisk zbesnele Smučiklasove Nine... Baronica Thurbhauffnova se pač ne bi bila spomnila vohuniti za grofom, da ni imela prav tisto popoldne obiska, ki je prillil olja in smole v ogenj njene maščevalnosti. Kakor mnogo drugih nerodnosti v tej tragičnokični dobi naše zgodovine, je zakrivil tudi to naključje eksceleuca predsednik sam.

Stari gospod, ves izmučen po skrbi za javni in svoj osebni blagor, je obupaval, ko je izvedel od baronice, da ni opravila pri grofu ničesar. Blamirana diplomatska ga je odslovila tako temperamentno, da si v prvi osuplo-

Kretanje parnikov - Shipping News

Table with shipping news entries including dates, ship names, and destinations like Cherbourg, Hamburg, and Bremen.

POTREBUJE SE

se več delavcev za delati drva pri The C. C. F. Comp. v Marquette Mich. Plača \$2.00 od klaftr. Dobar les in nove kampe, stalno delo. Za nadaljna pojasnila pišite na: John Knans, Limestone, Mich. (19, 21, 23, 26, 28, 30 -- 9)

SAMO ZA \$1000 00

se dobi posvetvo na Gorenji Savi, v Kranju. Hiša spodaj zidana in zgoraj pa lesena, lep sadni vrt in precej gozda, studence na posestvu, dovolj za hišo in vrt, 5 minut od kolodvora. Podrobnosti izveste pri lastniku: Josip Kovač, vulgo Golar, Kranj, Slovenija, Jugoslavia (16-19-9)

IŠČEM PARTNERJA

za garažo in "Machine shop" \$1,500.00 kapitala. V garaži je 40 kar in skupni dohodki popravilja nja od januarja do septembra letos so bili \$7,000.00. Oglasi naj se rojak poštenega značaja in nekoliko izvežban v tej stroki. — F. Kramer, 459-61 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. (16-19-9)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenji naročnikom Glasa Naroda v West Virginiji poročamo tem potom, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik Mr. JOSEPH ČERNE, kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list; zatorej prošimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Slovenic Publishing Co.

IŠČE SE

75 gozdarjev za North Stratford N. H. Plača od \$2.00 naprej ter stan in hrana. Na kontrakt po \$2.25 za 1000. — Karl Michelitsch, Camp 4, North Stratford, N. H. (16-21-9)

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledečo:

- Prvi del: GLASOSLOVJE. Drugi del: OBLIKOSLOVJE. Tretji del: VAJE. Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA. Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK. Šesti del: VPRŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljanstva papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino \$1

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York, N. Y.